

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind soluționarea
conflictelor prin mediere**

Analizând proiectul de **Lege privind soluționarea conflictelor prin mediere**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.175 din 04.10.2000,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Proiectul își propune să extindă cadrul legislativ procesual actual, astfel încât medierea să devină, alături de arbitraj, o instituție practică și funcțională, aplicabilă unor conflicte de interese sau de drepturi asupra cărora părțile pot dispune, acestea fiind libere să se adreseze apoi instanței judecătorești sau arbitrale, dacă litigiul nu a fost soluționat pe calea medierii, sau dacă instanța a fost deja sesizată, să poată cere suspendarea judecării cauzei pentru a accede la această procedură.

2. Printre prioritățile menite să conducă la îmbunătățirea activității de desfășurare a justiției, în Expunerea de motive ce însoțește proiectul sunt enumerate: simplificarea și accelerarea procedurilor judiciare, creșterea calității actului de justiție, degrevarea instanțelor de judecată și reducerea costurilor aferente unui proces.

Or, prin instituirea acestui sistem de soluționare a **oricăror** conflicte prin mediere, apreciem că, cel puțin două din obiectivele

menționate nu vor fi îndeplinite și anume acela al **simplificării și accelerării procedurilor judiciare** și cel al **reducerii costurilor** aferente.

Suspendarea judecării cauzelor civile sau penale, pe perioada desfășurării procesului de mediere, considerăm că nu este de natură să simplifice sau să accelereze procedurile judiciare, chiar dacă inițiatorul a avut în vedere ca această suspendare să nu depășească 3 luni de la data semnării acordului de mediere (art.57 și art.83).

De asemenea, referitor la argumentul **reducerii costurilor**, trebuie avut în vedere faptul că recurgerea la procedura medierii impune anumite costuri (onorariul mediatorului și cheltuielile efectuate de acesta prin procesul medierii), care sunt suportate de cetățeni.

3. Proiectul face parte din pachetul de acte normative care a fost desemnat ca "reformă a justiției", inițial dorit a fi promovat prin asumarea răspunderii de către Guvern, apoi prin ordonanță de urgență, aceasta din urmă avizată negativ de Consiliul Legislativ, ca ulterior în acest caz să se renunțe la aceasta, pentru a se urma calea obișnuită a proiectelor de legi.

Proiectul a fost refăcut, însușindu-se multe din observațiile formulate anterior de Consiliul Legislativ, atât ca structură cât și ca redactare de texte.

4. În acest context, în continuare ne vom referi la unele soluții care prezintă imperfecțiuni și la câteva observații de redactare și de tehnică legislativă.

a) Semnalăm că proiectul de lege este lipsit de formula introductivă, exprimată prin sintagma "Parlamentul României adoptă prezenta lege", care, potrivit prevederilor art.39 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, succede titlul actului normativ.

b) Pentru un plus de rigoare normativă, propunem că în cuprinsul art.20 alin.(2) și 21 alin.(2) să fie precizat expres actul prin care se poate dispune suspendarea exercitării funcției de mediator, precum și încetarea acestei calități. În acest sens, recomandăm că sintagma "de către ministrul justiției" să fie înlocuită cu sintagma "prin ordin al ministrului justiției".

c) La art.26, pentru simplificarea textului și un spor de rigoare în redactare, propunem ca, cele două alineate să fie comasate într-o singură normă, pentru care sugerăm următorul cuprins:

"Art.26. - Mediatorul are dreptul de a informa publicul cu privire la exercitarea calității sale, fără să folosească mijloace de reclamă sau de publicitate comercială".

d) La art.52 alin.(4) rândul 4 se folosește conceptul "**refuză medierea**", când partea nu răspunde într-o perioadă de 5 zile de la data primirii invitației sau nu se prezintă la termenul stabilit, dar această caracterizare nu acoperă toate situațiile posibile. De exemplu, fiind vorba de părți situate în localități diferite, partea dorește ca această mediere să se facă **în localitatea sa de domiciliu**, sau nu agreează **mediatorul ales**, ca persoană și atunci nu este vorba de un refuz *in rem* ci doar *in personam* și s-ar putea ca, în același timp, să inițieze la alt mediator procedura necesară. De aceea, termenul trebuie reconsiderat. Sugerăm formularea "**medierea propusă inacceptabilă**".

e) La art.53 lit.d), prevederea obligării părților aflate în conflict de a achita **în cote egale** onorariul convenit mediatorului și cheltuielile efectuate, apare ca fiind o clauză asupra căreia părțile nu au tranzacționat, or dat fiind disproporția dintre prestațiile ce ar putea reveni părților în conflict, tocmai **disponibilitatea părților** de a suporta într-un anumit **mod** aceste cheltuieli ar trebui să constituie principiul.

Dispoziția trebuie revăzută, deoarece textul art.54, care ar putea fi invocat în acest caz ca un text permisiv, se referă doar la "**alte clauze**" ce pot fi convenite, deci nu la cele de la lit.a) - d) din articolul precedent.

f) Norma stabilită în art.56 are un caracter relativ, deoarece dispoziția nu este corelată cu posibilitățile de soluționare a procedurii de mediere, prevăzute de art.65. Se înțelege că onorariul stabilit prin contractul de mediere devine titlu executor, dar una este situația atunci când s-a încheiat o înțelegere între părți și alta atunci când aceasta a eșuat.

Obligația și remunerația mediatorului trebuie stabilită în raport cu **rezultatul obținut**, fiind o obligație de rezultat și nu de **mijloace**.

În acest sens, onorariile ar trebui diferențiate cu acest criteriu și această specificitate ar trebui să se reflecte fie în cadrul art.53 (onorariul convenit mediatorului), fie în cadrul art.56 unde norma ar putea constitui obiectul unui alin.(2).

g) Textul art.65, reglementând problema "**închiderii medierii**", nu include și cazul art.63 atunci când părțile nu denunță acordul de

mediere, dar mediatorul are dreptul de a se abține și deci această situație ar trebui să facă obiectul unei litere "d)".

Pentru o corectă redactare este necesar ca, în debutul textelor care fac obiectul enumerărilor de la literele a) - c), să nu fie folosită majuscula.

h) Potrivit art.67 alin.(4), înțelegerea cuprinsă în procesul verbal încheiat de mediator poate fi lovită de nulitate absolută sau relativă, potrivit dreptului comun.

În acest sens, **închiderea** dosarului unei cauze, unde medierea a intervenit după declanșarea unui proces (art.70 alin.(1)) este și ea relativă și deci textul trebuie să explicitizeze corelarea acestei situații cu **încheierea irevocabilă** prin care s-a dispus această măsură.

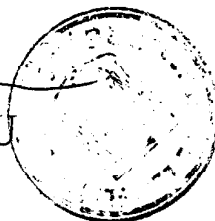
i) Cu privire la art.82, soluția propusă neglijează unele aspecte de natură civilă ale cauzei, atunci când împăcarea este condiționată de plata unor despăgubiri într-un interval de timp, care poate depăși termenul de 3 luni de la data semnării acordului de mediere.

Această situație care poate prezenta aspecte statistice importante este omisă.

PREȘEDINTE

Valer DORNEANU

București

Nr. 1156/11.10.2000